

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ»

Рівень освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	231 Соціальна робота
	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Соціальна та молодіжна робота
	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	15 чверть, 8-й семестр
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7889>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладач:

Кравцова Тетяна Василівна

к.т.н., доцент, доцент кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Kravtsova/Kravtsova.php>

E-mail: Kravtsova.T.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Початок XXI століття ознаменований цілою низкою глобальних змін у соціальній, економічній, екологічній і духовній сферах суспільства, втратою значущих цінностей і виникненням нових, а також формуванням нової філософії життя. Цей період характеризується кризовим розвитком, за якого формуються нові й загострюються старі суперечності. Мінливі й нестабільні умови існування в умовах соціально-економічних, екологічних, військово-політичних, ядерних та інформаційних викликів стають причиною прийняття сучасного існування як стресового і є основою для погіршення якості життя людини, розладів здоров'я, наростання страху перед майбутнім.

У зв'язку з цим з'явився соціальний запит на формування нової генерації людей, здатних протягом тривалого часу зберігати якість всіх життєвих функцій життєдіяльності відповідно до змін умов і рівнів біологічного і соціального розвитку людини, динамічно реагувати на зміни різних параметрів життєдіяльності й зберігати при цьому високу стійкість до широкого спектру зовнішніх і внутрішніх впливів. Тобто, все більше стає затребуваним новий тип особистості – особистості когерентної, стійкої, ідентичної до самої себе, яка несе образ себе в усьому багатстві взаємин із навколишнім світом, яка має активну творчу позицію і прагнення до морально-духовного

вдосконалення впродовж усього життя. Нова культурно-історична ситуація підвищує значущість і цінність здоров'я, оскільки тільки здорова людина в повному обсязі здатна до активної саморегуляції власної поведінки, до формування індивідуальних оздоровчих програм, до продуктивної і творчої суспільної діяльності. Здоров'я як цінність посідає домінуюче місце в структурі людських цінностей. Усвідомлене сприйняття цінностей здоров'я і здорового способу життя стає в сучасну епоху не просто значущим, а провідним чинником сталого розвитку суспільства і суспільних стосунків. Завдання формування, збереження і розвитку генетично детермінованого здоров'я людини, яка живе в напруженому соціоприродному середовищі, створення комфортного життєвого середовища в соціальному, економічному, екологічному й психологічному аспектах стають пріоритетними для сучасного людського суспільства.

Під час вивчення цієї дисципліни Ви ознайомитеся з поняттям здоров'язбереження як науковою категорією і напрямом управлінської діяльності; дізнаєтеся про технології здоров'язбереження; сформуєте поняття про вибір практик здоров'язбереження в умовах сучасного суспільства. У Вас буде можливість сформулювати уявлення про менеджмент здоров'язбереження, побудову індивідуальної здоров'язбережувальної траєкторії та особисту безпеку людини в повсякденній і професійній діяльності.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни «Здоров'язбереження особистості» – формування здатності розв'язувати комплексні проблеми в сфері соціальної роботи та адміністрування складними процесами, у тому числі діяльності щодо здоров'язбереження та особистої безпеки людини, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних управлінських знань у здобувачів вищої освіти, а також розвиток відповідно до освітньої програми таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері соціальної роботи та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

Завдання курсу:

– **знати і розуміти:** сутність здоров'язбереження як наукової категорії і напряму управлінської діяльності, сутність інструментів управління щодо забезпечення зовнішнього та внутрішнього середовища здоров'язбереження, менеджмент-орієнтованого розвитку; технологій здоров'язбереження, методів, форм і засобів здоров'язберігаючої діяльності, методологічних основ та ключових критеріїв визначення та розвитку технологій соціального управління, складових особистої безпеки людини ;

– **вміти:** критично аналізувати тенденції розвитку публічноуправлінської діяльності у сфері здоров'язбереження та здоров'яформування на всіх рівнях управлінн, застосовувати теоретичні підходи та моделі соціального управління під час здійснення наукових досліджень та реалізації професійної діяльності в органах управління, вміння аргументувати та обґрунтовувати авторську позицію щодо формування здоров'язбережувальної компетентності, створення індивідуальних стратегій здоров'язбереження та реалізація індивідуальної здоров'язбережувальної траєкторії. як на побутовому рівні, так і у професійній діяльності, аргументувати та обґрунтовувати авторську позицію щодо інструментів удосконалення власного здоров'язбережувального простору в контексті категорій «свобода», «необхідність», «відповідальність», напрямів соціального управління середовищем здоров'язбереження та забезпечення особистої безпеки людини

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

– знати та розуміти сутності понять здоров'язбереження як наукової категорія і напрям управління діяльності, вміти критично аналізувати тенденції розвитку публічноуправлінської діяльності у сфері здоров'язбереження та здоров'яформування на всіх рівнях управління – від центрального до регіонального, місцевого та індивідуального
– розуміти сутність інструментів управління щодо забезпечення зовнішнього та внутрішнього середовища здоров'язбереження, менеджмент-орієнтованого розвитку; технологій здоров'язбереження, методів, форм і засобів здоров'язберігаючої діяльності, вміння аргументувати та обґрунтувати, публічно доводити авторську позицію
– розуміти сутність, аналізувати та практично застосовувати технології соціально-орієнтованого управління у сфері здоров'язбереження, вміти аргументувати та обґрунтувати авторську позицію
– засвоїти та розуміти методологічні основи, ключові критерії визначення та розвитку технологій соціального управління, застосовувати теоретичні підходи та моделі соціального управління під час здійснення наукових досліджень та реалізації професійної діяльності в органах управління, аргументувати та обґрунтовувати авторську позицію щодо формування здоров'язбережувальної компетентності, створення індивідуальних стратегій здоров'язбереження та реалізація індивідуальної здоров'язбережувальної траєкторії. як на побутовому рівні, так і у професійній діяльності
– презентувати, аргументувати та обґрунтовувати авторську позицію щодо інструментів удосконалення власного здоров'язбережувального простору в контексті категорій «свобода», «необхідність», «відповідальність» напрямів соціального управління середовищем здоров'язбереження та забезпечення особистої безпеки людини.

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення заліку	–
	Тема 1. Здоров'язбереження як наукова категорія і напрям управлінської діяльності		Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Мета та умови створення індивідуальної системи здоров'язбереження»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-4
2	Тема 1. Здоров'язбереження як наукова категорія і напрям управлінської діяльності	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Мета та умови створення індивідуальної системи здоров'язбереження»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-4
3	Тема 1. Здоров'язбереження як	Лекція	Презентація за темою	0-1

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	наукова категорія і напрям управлінської діяльності		Рекомендовані джерела	
	Практичне заняття «Мета та умови створення індивідуальної системи здоров'язбереження»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-4
4	Тема 2. Технології здоров'язбереження	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Аналіз власного життєвого середовища, зовнішнього та внутрішнього середовища здоров'язбереження.»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-4
5	Тема 2. Технології здоров'язбереження	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Аналіз власного життєвого середовища, зовнішнього та внутрішнього середовища здоров'язбереження.»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-4
6	Тема 3. Здоров'язбережувальний простір як інтегральна передумова якості освіти і життя	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Побудова індивідуальної здоров'язбережувальної траєкторії»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-4
7	Тема 3. Здоров'язбережувальний простір як інтегральна передумова якості освіти і життя	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Побудова індивідуальної здоров'язбережувальної траєкторії»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-4
8	Поточне тестування	Лекція	MS Forms	0-20
	Підведення проміжних підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття	Обговорення досягнутих результатів, емоційного стану Анкети у MS Forms	
9	Тема 4. Менеджмент здоров'язбереження	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Вибір практик здоров'язбереження в умовах сучасного суспільства».	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-3
10	Тема 4. Менеджмент здоров'язбереження	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Вибір практик здоров'язбереження в умовах сучасного суспільства».	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-3

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
11	Тема 4. Менеджмент здоров'язбереження	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Вибір практик здоров'язбереження в умовах сучасного суспільства».	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-3
12	Тема 5. Особиста безпека людини	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття «Правові, громадсько-політичні, соціально-економічні, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні й освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини».	12	Методичні рекомендації	0-3
13	Тема 5. Особиста безпека людини	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Правові, громадсько-політичні, соціально-економічні, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні й освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини».	12	Методичні рекомендації	0-4
14	Тема 5. Особиста безпека людини	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття «Правові, громадсько-політичні, соціально-економічні, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні й освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини».)	Практичне заняття	Підсумковий тест	0-4
15	Поточне тестування	Лекція	MS Forms	0-20
	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття	Силабус MS Whiteboard Анкети у MS Forms	-

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активованій корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 7-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *поточного тестування* під час лекції на восьмому (за темами 1-3) та п'ятнадцятому тижні (за темами 4-5). Кожен з поточних тестів складається з 10 тестових запитань двох типів (одна правильна відповідь або декілька правильних з кількох варіантів відповідей), за кожне питання можна отримати від 1 до 3 балів залежно від його складності. За кожен з двох тестів здобувач може отримати до 20 балів. Загалом за поточне тестування отримується **максимум 40 балів**.

Практична частина оцінюється за результатами:

– *виконання практичних завдань*: види завдань та розподіл балів див. у табл. розділу 4; при несвоєчасному виконання практичних завдань оцінка знижується вдвічі.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку, коли здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку, проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;

- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на НТУ Microsoft Office та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhg>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни. Додаткові 5 балів за участь у опитування та інші досягнення.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Ворохаєв О. А. Соціальне здоров'я особистості як проблема здоров'язбереження. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 6 (162) / Нац. ун-т «Черн. колегіум» ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2020. С. 18–22. (Серія: Педагогічні науки).

2. Єжова О.О., Бєсєдіна А.А., Берєжна Т.І. Школи здоров'я у країнах Східної Європи: теорія і практика: монограф.; за заг. ред. О. О. Єжової. Суми: Сумський державний університет, 2016. 288 с.

3. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Х.: Вид. Рожко С.Г., 2017. 488 с.

4. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія [за заг. ред. Л.М. Рибалко]. Тернопіль : Осадца В.М., 2019. 400 с

5. Основи медичних знань та охорони здоров'я : навч. посіб. для проведення практичних робіт студентів вищих навчальних закладів / О. Д. Мойсак, О. В. Тимчик. Київ: КУ ім. Б. Грінченка, 2018. 77 с.

6. Співак М.В. Державна політика здоров'язбереження: світовий досвід і Україна: монографія. Київ: Логос. 536 с. URL: [http://idpnan.org.ua/files/spivak-m.v.-derjavna-politikazdorov_yazberejennya-svitoviy-dosvid-i-ukrayina - d .pd](http://idpnan.org.ua/files/spivak-m.v.-derjavna-politikazdorov_yazberejennya-svitoviy-dosvid-i-ukrayina-d.pdf)

7. Stuart G., Triola M. Enhancing Health Professions Education through Technology: Building a Continuously Learning Health System. Proceedings of a conference sponsored by the Josiah Macy Jr. Foundation in April 2015. New York: Josiah Macy Jr. Foundation, 2015. 228 p

Додаткові

1. Баличева Н. В. Особливості формування здорового способу життя учнів основної школи. URL: <http://vspu.net/ojs/index.php/sit/article/view/14/8>

2. Безрукавий Р.В. Здоров'язберігаючі навчальні технології як технологічна основа здоров'язберігаючої педагогіки // Вісник Луганського національного ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2012. № 22 (2). С. 12–18. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vlup_2012_22\(2\)_4.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vlup_2012_22(2)_4.pdf).
3. Бойко Т.В. Здоров'язберігаючі технології і сучасна система освіти // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. 2013. Вип. 108.1. С. 56-62
4. Бондаренко Т., Телятникова Л. Використання здоров'язберігаючих технологій в початковій школі. URL: <https://www.slideshare.net/ssuser3ccbd6/ss-62403598>
5. Ващенко О.М., Задорожна А.А. Упровадження форм, методів та засобів здоров'язбережувальних освітніх технологій у навчально-виховний процес початкової школи. URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/4413/1/%D0%92%D0%B0%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0.pdf>
6. Воронцова Е.В., Носенко Ю.Г., Сухих А.С. Визначення рівня обізнаності учнів і вчителів основної школи щодо здоров'язбережувального використання програмно-апаратних засобів (результати дослідження) // Інформаційні технології та засоби навчання. 2014. № 6 (44). С. 93–106. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/11567>.
7. Воскобойнікова Г. Л. Концепція комплексної оцінки адаптаційних можливостей у формуванні і збереженні індивідуального здоров'я людини // Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південного наукового центру НАПН України. 2014. № 8/СХХV. Серпень. 224 с. С. 35–39.
8. Коцур Н., Гріненко Ю. Безпека життєдіяльності школярів під час роботи з комп'ютерною технікою: медико-психологічні аспекти // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Педагогіка. Психологія. Філософія. 2014. Вип. 34. С. 182–190. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gvpdpu_2014_34_25
9. Коцур Н. І. Здоров'язбереження школярів в умовах упровадження інноваційних освітніх технологій. URL: <http://ephseir.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/handle/8989898989/1789?localeattribute=uk>.
10. Розвиток особистості в різних умовах соціалізації: колективна монографія / за наук. ред. проф. Л.О. Калмикової та Г.О. Хомич. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2016. 472с
11. Толок А.О. Крюковська О.А. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. 2011. 215 с.
12. Rich E.J., Miah A. Mobile, wearable and ingestible health technologies: towards a critical research agendas, 2017. 20 p. URL: <http://usir.salford.ac.uk/42651>
13. Williamson B. Algorithmic skin: health-tracking technologies, personal analytics and the bio pedagogies of digitized health and physical education. Sport Education and Society. 2015.No. 20 (1). P. 133–151.

Інформаційні ресурси

1. Громадська організація «Платформа здоров'я». URL: <https://health-platform.org.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua.
4. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.ukrna.kiev.ua/ukmalib>.
5. Офіційний сайт Міністерства здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua>.
6. Health Facilities Management. URL: <https://www.hfmmagazine.com>.
7. PubMed – бібліографічні бази даних Національної медичної бібліотеки (США) та Національного інституту здоров'я (США), що охоплюють різні медичні дисципліни. URL: www.ncbi.nlm.nih.gov.